

A térség mintegy harmincezer lakosát szolgálja ki

Átadták az erdőszentgyörgyi kórház megújult járóbeteg-részlegét

Fotó: Nagy Tibor

Mára egyértelműen bizonyosodott, jó döntés volt, hogy tizenkét évvel ezelőtt az erdőszentgyörgyi városvezetés nem mondott le a helyi kórházról, amely az utóbbi időben látványos fejlődésen ment keresztül; csütörtökön adták át az uniós alapokból felújított járóbeteg-részletet, ahol többek között a legkorszerűbb berendezésekkel felszerelt laboratóriumnak, illetve országos vi-

szonylatban is ritkaságszámba menő, performáns röntgengépnek köszönhetően a kisváros, valamint a környező települések mintegy harmincezer lakosa színvonalas ellátásban részesülhet. És a fejlesztések sora ezzel nem ért véget, rövidesen elkezdődik a kórház másik két épületének teljes körű felújítása.

Menyhárt Borbála

Ünnepélyesen adták át csütörtökön az erdőszentgyörgyi kórház uniós forrásból felújított, kibővített járóbeteg-részletét, ahol belgyógyászati, sebészeti és nőgyógyászati járóbeteg-szakrendelés fog működni. A teljesen megújult épületben tágas váróterem, jól felszerelt rendelők és korszerű berendezésű laboratórium áll az egészségügyi személyzet, valamint a páciensek rendelkezésére. A projekt keretében

(Folytatás a 2. oldalon)

Hatvanhat éves a Marosvásárhelyi Rádió

1958. március 2-án szólalt meg először a Marosvásárhelyi Rádió, vagyis napra pontosan 66 évvel ezelőtt. Első műsora a Megszóal a Székelyföld címet viselte, amit akkoriban a 261 és a 330 méteres hullámhosszon foghatlak a hallgatók. 66 évvel ezelőtt mindössze 30 percnyi magyar műsoridő volt (és 15 perc román).

2.

UNITER-díj-eső a láthatáron?

A Román Színházi Szövetség (UNITER) február 28-án megjelentetett közleménye szerint hat kategóriában jelölték a legrangosabb hazai színházi díjra a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előadásainak alkotóit. Ebből négyet a Tompa Miklós Társulat, kettőt pedig a Liviu Rebreanu Társulat produkciói érdemeltek ki.

3.

Fecskeszárnyon hipertér

Különös társítás, a csíkszeredai FAZAKAS JÁNOS LÁSZLÓ festői világa sem mindennapi. Ezt a marosvásárhelyi Bernády Házban rendezett egyéni kiállításának vendégkönyvébe bejegyzett méltatások is megerősítik.

4.

Vendégem az anyaország

Az 1989. decemberi események idején bejárja a médiát egy kép, koszlott öltözötű civillel, akinek trikolorból szajkajtott vérfoltos kötés virít a fején.

6.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

TÖKFŐZELÉK

MÁRCIUS

2., szombat

A Nap kel
6 óra 59 perckor,
lenyugszik
18 óra 11 perckor.
Az év 62. napja,
hátravan 304 nap.

IDŐJÁRÁS

Felhős idő

Hőmérséklet:

max. 16 °C

min. 5 °C

**Isten éltesse!*

Ma **LUJZA**,
holnap **KORNÉLIA** napja.

KORNÉLIA: latin eredetű,
a Cornelius férfinévből alakult női név. Jelentése:
somfa vagy szarv.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2024. március 1.

1 EUR 4,9699

1 USD 4,5984

100 HUF 1,2619

1 g ARANY 303,5750

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Elmarad a vasárnapi Hahota-kabaré!

A Hahota színtársulat március 3-ára, vasárnapra meghirdetett kabaré-előadása technikai okok miatt elmarad. Az *És akkor mi van* című nagy sikerű előadást március 2-án, szombaton este 7 órától tekintheti meg utóljára a marosvásárhelyi nagydíjnyertes Maros Művészegyüttes előadótermében.

A vasárnapra megvásárolt jegyek átválthatók a szombati előadásra, a szabad helyek függvényében, a 0740-799-313-as telefonszámon, vagy visszaválthatók március 15-ig a World Travel Shop utazási irodában hétköznap 9–18 óra között. Megértésüket köszönjük!

A társulat

Lehet síelni a Madarasi-Hargitán

Hargita megye egyes sípályái még használhatók, a Madarasi-Hargita Síközpontban a legjobbak a sízési körülmények. A Hargita Megyei Tanács hegyi- és barlangintézményének vezetője, Fekete Örs szerint a Madarasi-Hargita Síközpont pályáin a legjobbak a körülmények, mert ezeken vastagabb a hótakaró. Az élő webkamerák felvételei szerint Hargitafürdő és Borszákon is lehet síelni. A Madarasi-Hargita Síközpont ügyvezetője, Sipos Zoltán szerint a pályákon a hótakaró 40-50 centiméteres, és a pénteki eső ellenére a síelési feltételek jók. Hozzátette, ha lehül az idő, üzembe helyezhetők a hóágyúk is. (Agerpres)

Átadták az erdőszentgyörgyi kórház megújult járóbeteg-részlegét

(Folytatás az 1. oldalról)

egészségügyi felszereléseket is beszereltek, többek között egy rendkívül modern röntgengépet, amelyhez hasonló az országban csak néhány van, valamint korszerű gépekkel szerelték fel a laboratóriumot, ami szélesebb körű laborvizsgálatok elvégzését teszi lehetővé. Az új röntgenkészülék digitális felvételeket készít, így a szakorvos valós időben távolról is ki tudja értékelni a felvételeket, ugyanakkor a készülék nagy előnye, hogy minimális sugárdózis éri a beteget a felvétel elkészítése során.

Az avatóünnepségen elsőként Kovács Denisa, a kórház menedzsere köszöntötte a jelenlévőket. Mint mondta, a kórház nem csupán falakból és berendezésekből áll, hanem az a hely, amely a betegek gyógyulását, a jobb életminőségre törekvést szolgálja. A korszerű felszerelések, amelyekkel a felújított járóbeteg-részleg gazdagodott, segítik az orvosok munkáját, lehetővé teszik a gyors és minél pontosabb diagnózis felállítását, ugyanakkor a páciensek színvonalas egészségügyi ellátásban részesülhetnek.

Amióta Erdőszentgyörgy élére került, Csibi Attila polgármester szívügyeként kezeli a helyi kórház sorsát. Mint mondta, amikor 2012-ben városvezető lett, már a mandátuma első napjaiban a legnehezebb feladattal szembesült: az erdőszentgyörgyi kórház sorsáról kellett döntenie. Mindenki azt javasolta, zárják be vagy vonják össze valamelyik térségbeli egészségügyi intézménnyel, mivel a helyi kórház nem életképes.

Sok hosszú, álmatlan éjszakám volt akkoriban emiatt, mivel nem akartam elfogadni, hogy az egészségügyi intézményt felszámoljuk, veszélybe sodorva ezáltal közösségünk azon tagjait, akik az évtizedek során bizalommal és a gyógyulás reményében lépték át a kórház kapuját. Hogy az 59 alkalmazott, aki itt keresi a kenyerét, bizonytalanságba kerüljön, és ne a helyiek döntsék a sorsukról. Másnak 49 ágygal rendelkező intézmény ez a kórház, nekünk viszont szívügyünk, számunkra 49 beteg embernek a gyógyulási lehetőségét jelenti. Ezt éreztem 2012-ben, és ezt érzem ma is, hiszen megmentettük a kórházat. A megszüntetés helyett előremenekültünk, átszerveztük, felújítottuk, pályáztunk, és folyamatosan bővítettük az egészségügyi szolgáltatásokat. Ma egy újabb lépést tettünk a színvonalas egészségügyi ellátás irányába. És ezzel nincs vége a beruházások sorának, hiszen a belgyógyászat és a régi szülészeti épülete rövidesen felújításra kerül, mindkettő esetében folyamatban van a közbeszerzési eljárás – újságolta a városvezető. Mint mondta, a belgyógyászat épülete csak két évvel ezelőtt került a város tulajdonába, így azelőtt lehetőségük sem volt felújítani. 2022 áprilisában keresték meg az önkormányzatot a tulajdonosok, hogy eladó, és a hivatal prioritást élvez a megvásárlásnál, ami az önkormányzatot váratlanul érte, nem rendelkeztek anyagi forrásokkal ehhez.

Fotó: Nagy Tibor

– Kelemen Hunor szövetségi elnökhöz fordultam, aki akkor miniszterelnök-helyettes volt, és alig egy hónap leforgása alatt érkezett is a hír, hogy a kormány tartalékalapjából jóváhagyták a belgyógyászat épületének a megvásárlásához szükséges összeget. Így került az épület a város tulajdonába, és így sikerült gyorsan pályázni és finanszírozást nyerni a felújításra – hangsúlyozta Csibi Attila, köszönetét fejezve ki az eseményen jelen lévő Kelemen Hunor RMDSZ-elnöknek.

A szövetségi elnök beszédében rámutatott, az emberek egyik fő elvárása, hogy olyan egészségügyi szolgáltatásokat biztosítson számukra az állam, az önkormányzat, amelyek lehetővé teszik, hogy a lehető leggyorsabban, lakhelyükhöz közel hozzáférjenek a szükséges ellátáshoz.

Nyilván nem lehet minden településen kórházat működtetni, de a kistérségi központjaiban, ahol kórházak működnek, meg kell teremteni a minőségi szolgáltatások intézményes feltételeit. Hiába építünk falakat, hiába vásárolunk gépeket, szükség van orvosokra, asszisztensekre, hiszen nélkülük az épület és a felszerelés nem tudja ellátni a betegeket. De ahhoz, hogy jól képzett szakembereket tudjunk idevonzani, feltételeket kell biztosítani. Az egészségügy évek óta az RMDSZ egyik fő prioritása, fejlesztjük az egészségügyi intézményeket, beruházunk, keressük a forrásokat, hogy egyetlen páciensnek se kelljen nélkülöznie a minőségi szolgáltatásokat, amikor szüksége van rájuk. Ez egy nagyon hosszú út, és komoly lemaradásokat kell behoznia Romániának. Óriási lehetőségek állnak előttünk, de ha nem vagyunk képesek tervezni, és a terveket megvalósítani, akkor ezek a lehetőségek elmennek mellettünk – fejtette ki Kelemen Hunor, aki az európai uniós források jelentőségét emelte ki, hiszen, ahogy az erdőszentgyörgyi kórház példája is igazolja, ezeknek köszönhetően olyan beruházásokat tudnak megvalósítani az önkormányzatok, amelyekre egyébként nem lennének anyagi lehetőségeik.

Hatvanhat éves a Marosvásárhelyi Rádió

Több nyereményjátékkal készülnek a hallgatóknak

Nagy-Bodó Szilárd

1958. március 2-án szólalt meg először a Marosvásárhelyi Rádió, vagyis napra pontosan 66 évvel ezelőtt. Első műsora a *Megszóla a Székelyföld* címet viselte, amit akkoriban a 261 és a 330 méteres hullámhosszon foghattak a hallgatók. 66 évvel ezelőtt mindössze 30 pernyi magyar műsoridő volt (és 15 perc román), ez bővült idővel 90 percre, majd 1968-ban két órára. 1984-ben már napi három órán keresztül volt hallható a Székelyföld hangja. Ezután viszont, sajnálatos módon, csend következett, 1985. január 12-én Nicolae Ceaușescu utasítására az összes területi stúdiót bezárták. A Marosvásárhelyi Rádió csak a forradalom után indult újra, napi 4 órás műsoridővel. Ez az évek során folyamatosan bővült, és végül 2013-ban, a rádió 55. születésnapjára sikerült elérni a 24 órás magyar műsorrácsot. A 66. születésnapra a rádió munkaközössége több ajándékkal is készül a hallgatóknak.

Szász Attila Fotó: Marosvásárhelyi Rádió

– Bár a 66 is jó szám, nem lesz akkora rendezvény, mint a rádió 60. vagy 65. születésnapján, de több meglepetéssel is készültünk hallgatóink számára – mondta Szász Attila, a Marosvásárhelyi Rádió főszerkesztője. – Az egyik játék nyertese pedig egy általa választott napon a *Jó reggelt, Erdély!* című műsor társ-műsorvezetője lehet. A játékban való részvétel feltétele, hogy követik a Marosvásárhelyi Rádió Instagram-oldalát, és az első bejegyzésnél megjelölnék további

két személyt. Ha ez megtörtént, már csak a sorsolás eredményét kell várni.

De nem ez az egyetlen nyeremény, amivel készülünk, ugyanis a szombati *Jó reggelt, Erdély!* című műsorunkban két Vibe Fesztivál-bérletet is kisorsolunk – tette hozzá Szász Attila. A műsor folyamán el fog hangzani egy, a rádióval kapcsolatos kérdés, a helyes választ beküldők között lesz a sorsolás. Érdemes lesz tehát március 2-án, szombaton, a Marosvásárhelyi Rádió 66. születésnapján is hallgatni a rádiót, különösen 8 és 11 óra között. A játék ugyanis ebben az időintervallumban fog zajlani.

A nyereményeken túlmenően pedig a születésnapos Marosvásárhelyi Rádió ajándékkal is készült hallgatói számára. Elindul egy új szolgáltatás az online térben, a Mesetár, amely a Marosvásárhelyi Rádió évtizedek alatt készített esti meséinek a gyűjteménye, mondta a főszerkesztő. Az összegyűjtött meséket a rádió munkatársai folyama-

tosan töltik fel a honlapra, az érdeklődők pedig a Mesetár fül alatt találhatják és hallgathatják meg ezeket bármikor. Ez egy nagyon jó esti program lehet a családok számára, amikor a gyermeket le kell fektetni, emelte ki Szász Attila. A patinás médiaintézmény az elmúlt évtizedek alatt több száz mesét gyűjtött össze, ezeket fogják folyamatos munkával elérhetővé tenni az online követők számára is.

A születésnap alkalmával pedig a Rádió azt is bejelentette, hogy idén is megszervezi a *Közösen kitakarítjuk!* szemétyűjtő akciót április 20-án a Maros-parton, erre is várják az érdeklődőket.

Összességében nézve a Marosvásárhelyi Rádió komolyan készült a 66. születésnapjára, így most is, de az év többi napján is érdemes a frekvenciáira kapcsolódni vagy online hallgatni a műsorait.

A Marosvásárhelyi Rádió épülete

Fotó: Nagy-Bodó Szilárd

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujas.ro E-mail: nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND
1623. sz., 2024. március 2.

A marosvásárhelyi Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület hagyományörző rendezvényei közt fő helyen szerepelnek a város egykori nagy színésznője, Kántorné Engelhardt Anna emlékét ébren tartó események. A tragika halálának évfordulóján végső nyughelyén, a római katolikus temetőben évente koszorúzással és emlékbeszéddel elevenítik fel Kántorné alakját. Így volt ez idén február 28-án délelőtt is, amikor az egyesület lelkes tagjai a színésznő elhunytának 170. évfordulóján tartották meg a főhajtó megemlékezést. A méltatás megtisztelő feladatát ezúttal Kiss Éva-Evelyn, a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház nyugalmazott művészeti titkára vállalta magára. Az ő szövegét közöljük az alábbiakban.

KÁNTORNÉ ENGELHARDT ANNA

Megemlékezés Marosvásárhelyen – 2024. február 28.

„Te Tháliának kentje, szárnyat adsz,
S varázs körödben nem tagadhatom,
Hogy égi szikra lelkesít belül;
Midőn szeretsz te, lángra gyúl szíved:
Egész világot csókolnám, ölelném;
Ha sírsz, ha szenvedsz, minden cselszövőt
Halálra vágnék, téged menteni:
Midőn a honni hősnőt képezed
A múlt időkből, óh a boldogokból!
Egy bánatos könny futja arcomat;
S midőn a vétek álarcát veszed fel
Indulatokban tengerként dühöngő,
Szorúlt kebelled, mint egy Raphael –
Akkor kiáltom: szép, de szörnyű szép!”

„Midőn Budán 1835. évben október 10-én jutalomjátékul Dugonics művéből Endrődy által színpadra alkalmazott **Arany percek** című darabot választá, a negyven évet meghaladott művésznőről ez a vers szótartott szét” – írja róla a kortárs író, **Karacs Teréz** *A régi magyar színészetéről* című visszaemlékezéseiben.

Természetesen **Kántornéről** szólt az alkalmi költemény, aki kezdeti színjátszásunknak évtizedeken át felül nem múlt tragikája volt.

A majdani **Kántorné**, azaz **Engelhardt Anna** 1791-ben született Nagyszebenben, szegény erdélyi szács családban. Szüleit korán elveszítette, 16 évesen cselédnek állt Pesten. Munkaadója, Láng Ádám János színész – az első magyar színtársulat alapítójának, Kelemen Lászlónak a sógora – felfigyelt tehetségére, és a színjátszás felé terelte, s az ő biztatására a lány megtanult magyarul. A házban gyakran megforduló Kazinczy Ferencről is jelentős biztatást kapott.

(Folytatás a 6. oldalon)

Mesevilág... Bajkó Attila árnyképe

Bajkó Attila kiállítása Marosvásárhelyen

Temesvári képzőművész lesz a Bernády Galéria újabb vendége. Az 1975-ben Csíkszeredában született grafikus alkotói sokoldalúságát érzékeltető egyéni tárlat március 7-én, csütörtökön 18 órakor nyílik meg a marosvásárhelyi Bernády Házban. Bajkó Attila a csíkszeredai Nagy István Művészeti Líceum végzettje, egyetemi művészeti diplomáját Temesváron és Budapesten szerezte meg. A bánsági városban lett a Merlin Ifjúsági és Gyermekszínház díszlet- és bábtervezője. A mesevilág, az árnyképek kiváló képviselője könyvillusztrációval is rendszeresen foglalkozik. Művészetét a megnyitón **Nagy Miklós Kund** művészeti író ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

UNITER-díj-eső a láthatáron?

Négy jelölés a Tompa Miklós Társulatnak

A Román Színházi Szövetség (UNITER) február 28-án megjelentetett közleménye szerint hat kategóriában jelölték a legrangosabb hazai színházi díjra a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház előadásainak alkotóit. Ebből négyet a Tompa Miklós Társulat produkciói érdemelték ki. Az *Alina Epîngeac*, *Cristina Rusiecki* és *Octavian Szalad* színikritikusokból álló jelölőzsűri a hazai színházak azon előadásait tekintette meg, amelyeket 2023. január 1-je és december 31-e között mutattak be.

B. Fülöp Erzsébet *Az igazság gyertyái* című előadásában
Fotó: Bereczky Sándor

A közlemény szerint az UNITER szenátusának április 26-i döntése alapján a következő kategóriákban számíthat díjra a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház.

Debütáns – *Ricz Árminnak* a Tompa Miklós Társulat Frank Wedekind: A tavasz ébredése című előadása rendezéséért.

Legjobb díszlet – *Velica Pandurunak* a Liviu Rebreanu Társulat Ivan Viripajev: Nelinište című előadása (r.: Theodor-Cristian Popescu) díszletéért.

Legjobb női főszereplő – *B. Fülöp Erzsébetnek* a Tompa Miklós Társulat Székely Csaba: Az igazság gyertyái című előadásában (r.: Sebestyén Ába) a Kovács Márta szerepében nyújtott alakításáért.

Legjobb, ősbemutatóként színpadra alkalmazott szöveg – *Az igazság gyertyái*. Székely Csaba drámája a Tompa Miklós Társulat előadásában.

Legjobb zene és sound design – *Cári Tibornak* a Tompa Miklós Társulat Székely Csaba: Az igazság gyertyái című előadásához szerzett zenéjéért.

Legjobb világítás (lighting design) – *Cristian Niculescunak* a Liviu Rebreanu Társulat Nelinište című előadásának világítástervezéséért.

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház közössége gratulál a jelölteknek, kiemelten *Bo-*

csárdi Lászlónak a sepsiszentgyörgyi Tamási Aron Színház legjobb előadás díjára felterjesztett Iráni konferencia című, általa rendezett előadásáért. A produkció áprilisban a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban is megtekinthető lesz. Bocsárdi László jelenleg a Tompa Miklós Társulat Oleg & Vlagyimir Presznyakov Csónak című, március 10-én és 11-én bemutatandó előadását rendezzi.

Kiemelten gratulál továbbá *Radu Afrimnak* is, aki az általa rendezett *La câțiva oameni distanță de tine* című projektnek köszönhetően a beszercei George Coșbuc Kulturális Központ különdíjában részesült. A Radu Afrim által rendezett *Emma életének értelme*, *Az ördög próbája*, *Részegek*, *Nyugalom* és *Ierbar* című előadásait jelenleg is műsoron tartja a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós és Liviu Rebreanu Társulata.

A 2023-as év UNITER-díjait május 27-én, a bukaresti I. L. Caragiale Nemzeti Színház Ion Caramitru termében sorra kerülő 32. díjátadó gálán adják át.

A díjra javasoltak teljes listája az UNITER honlapján (uniter.ro), az alábbi linken olvasható:

<https://www.uniter.ro/premiile-senatului-sinomializariile-pentru-premiile-galei-uniter-2024/>

Nagy Attila

Elszegődni

Vákumba esetten

Elszegődni a Vershez

Mindenhez, ami a Vers

Versben a szerelemhez

Nem tudni okitánul

De minden úgy kitágul

De minden összeszűkül

Mint trubadúr ha szürkül

Elszegődni, ki tudja, meddig

De biztosan az első Kertig

Ahol színes még minden álom

(A próbát én is tán kiállom)

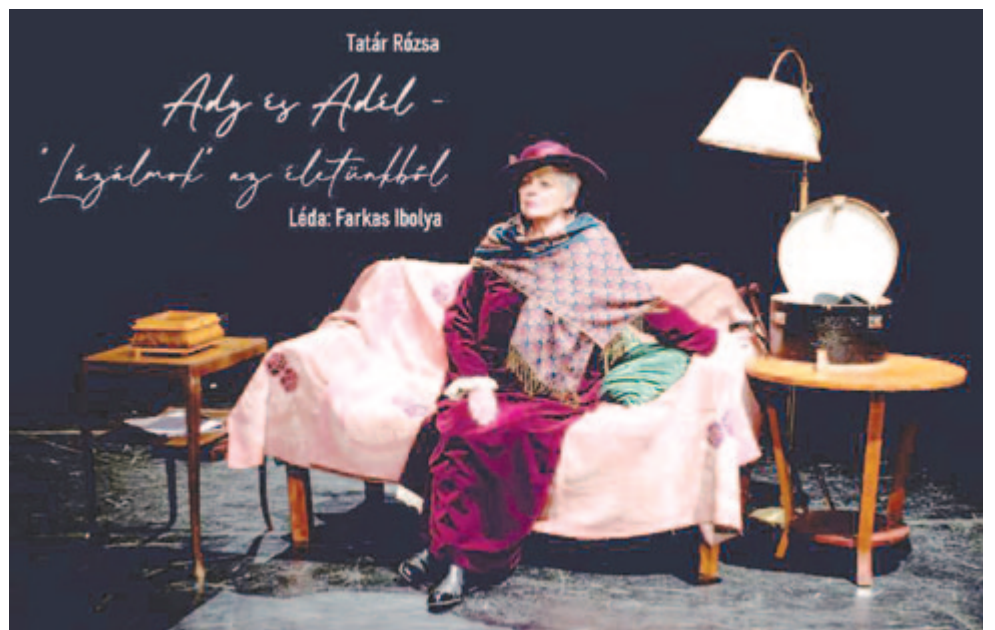
Farkas Ibolya – 85

Hat és fél évtizede a marosvásárhelyi színpadon

Nagy Miklós Kund

„A Titkot üztük mindahányan,/ s az évek szálltak, mint a percek...” Szálltak, szállnak bizony megállíthatatlanul, akár eszünkbe jut Villon balladája, akár nem, akár figyelmeztet rá valami a bensőkben, akár nem, könyörtelenül repül az idő, és nem biztos, hogy életünk nagy titkára rátalálunk valaha is. De keresni lehet, kutatni kell, megfejtésével próbálkozni érdemes. Hogy sikeresen-e, az már más kérdés. Az alkotó, művész embereknek erre talán több az esélyük. Akkor is, ha ők maguk ritkán gondolják így, és gyakran érzik úgy, hogy az idő nem nekik dolgozik. De kitarthatóan, rendületlenül, képességük teljével, önmagukat megsokszorozva igyekeznek megnevesíteni hivatásukat. Ha színészek, minden rezdülésükkel, minden porcikájukkal szolgálják Tháliát. Ahogy FARKAS IBOLYA, a marosvásárhelyi színházművészet nagyszónya teszi. Nyilván elnézést kell kérnem a patetikus fogalmazásért, az újságíró ilyenkor könnyen elfogja a hév, akkor is hajlamos túlcifrázni a szövegét, ha általában nem a túlzások, a túldíszítések híve, de befolyásolta a tény, hogy nagyon ritkán fordul elő mifelénk olyan eset, mint most, hogy egy színész a 85. születésnapja táján egy rendkívüli lelki terhelést igénylő, rendhagyó drámai kihívást jelentő egyéni előadással lépjen közönsége elé. Tavaly ilyenkor mutatta be a marosvásárhelyi Spectrum Színházban

Török Viola rendezésében Tatár Rózsa *Ady és Adél – „Lázálmok”* az életünkből című monodramáját, és azóta mindegyre Léda szenvedő egyéniségébe bújva, most március 8-án immár tizenötödik alkalommal nyugózi le vele a hallgatóságot. Farkas Ibolyának ez is egy olyan páratlan művészi „vállalkozása”, amelyet hat és fél évtizedes színészi pályája során oly gazdagon sikerült megcsillogtatnia. Az utóbbi évtizedben néhány lélekpróbáló, többszereplős sikeres előadásban is, amilyen Szabó Magda *Az ajtó című színműve*, vagy Ingmar Bergman *Őszi szonátája*, illetve Hubay Római karneválja volt, és olyan nagyszerű egyéni esteken, mint Fedák Sári *Börtönnaplója* vagy a mostani léda is. Mindeniket magam is méltattam lapunkban, a Fedák-produkcióról ráadásként a művésznővel készített beszélgetőkönyvben is írtam. Újra elővettem a kötetet, és ismét meglepett, mennyire gyorsan telnek az évek. Ez is már 13 esztendeje látott napvilágot. Azon a soknapos eszmecsere-n rengeteg tudnivalóval gazdagodtam a színházról, színészetéről. Persze a művésznőt is alaposabban megismerhettem, és most, március 5-i születésnapjára gondolva nagyon sok mindent szeretnék idézni önmagából. De a kiragadott pár mondat is tartalmazza annak a lényegét, amit ő a hivatásáról tart: „Szerencsésnek is mondhatnám magam, mert hihetetlenül sok és gyönyörű szerepet játszottam. Csakhogy én úgy gondolom, nem

Farkas Ibolya a Spectrum Színház hirdette előadásán

elég a szerencse. És nem elég csak az, hogy megfelelő időben megfelelő helyen legyen az ember. Nagyon fontos, hogy azzal a lehetőséggel, amit a sors és a pillanat nyújt, élni tudjon. Nem elég megkapni valamit, a feladat, amihez hozzájutsz, kötelez. Ha tovább akarsz lépni ezen a pályán, maximálisan kell teljesíteni. Én maximalista vagyok. Soha nem elégedtem

meg a félmegoldásokkal. Ilyen értelemben egész életem hatalmas kihívás volt. Azt akarom, hogy amiben jelen vagyok, amit én csinállok, hibátlan legyen. Persze, hogy nem sikerült hibátlanra. De mindent megtettem, hogy arra felé haladjak.”

Legyen még sok hasonlóan szép kihívása, művésznő! Isten éltesse sokáig!

Fecskeszárnyon hipertér

Különös társítás, a csíkszeredai FAZAKAS JÁNOS LÁSZLÓ festői világa sem mindennapi. Ezt a marosvásárhelyi Bernády Házban rendezett egyéni kiállításának vendégkönyvébe bejegyzett méltatások is megerősítik. A megannyi értelmet, emberi jelképet hordozó, cikázva szárnyaló, kedves madár és a sci-fik sugallta hideg-rideg, lehetségesként megidézett újabb dimenzió képi párosítása szokatlan hangulatot kölcsönzött a látványnak. A kiállítás egészét tekintve, önkényes a fecskemotívum kiemelése, a természet és a mai valóság más összetevőit,

életjelenségeit is kiragadhatnánk a látottakból, azok is erősítik a kontrasztot, ami a hipertér képzetét keltve teremt bizarr, esetenként mehökkentő hangulatot. Az otthonosság érzését keltő, a mindig visszatérő, gyors röptű fecske jelenléte azonban a többinél jobban ellensúlyozza a geometrikusan felépített, sajátos összefüggéseket sejtető szürreális terek elidegenítő hatását. A napjainkat is felmutató tárlat, amelyen a művész egyénisége nemcsak gondolatai, utalásai révén, de önarcképe és kisgyereke megidézése által is jelen van, nagyvonalúan viszo-

Fazakas János László: Via purgativa

Fazakas János László: Hipertér

nyul Kronoszhoz. Bibliai korokba is visszatekint, művészettörténeti utánérzéseket (például Piero della Francesca) is felvillant, miközben azokra az ismereteinkre is apellál, amelyek a fénysebességet jóval meghaladó útutazások lehetőségét is elfogadhatóvá teszik. A szellősen, tematikusan, eszköztárban is változatosságot tükröző anyag egy-egy olyan nyomvonalat rajzol ki, amely a későbbiekben tovább folytatható, de nem tudható, melyiket választja majd a festő. JANA, ahogy városában sokan nevezik, sokarcú művész, ez a vásárhelyi nézők számára is nyilvánvaló, azt viszont már kevesebben tudják, hogy eddigi pályája három évtizede során a grafikai indulását követő útkereső kísérletezésein át a mostani festői énjé kiteljesedéséig milyen sokféle alkotói próbálkozása volt. Amit a Bernády Házban kiállított, az az utóbbi négy évben született, akkor, amikor a covidos világjárvány elkezdődött. A fecskés ciklus, a Pandemoniac indította az alaposan átgondolt, jelenleg is bővülő, méreteikben is

sokban különböző kompozíciók sorát, melyeken érdekesen ötvöződik az organikus és a geometrikus, vonalas, négyzetes, kör és gömb formájú összetevő. A pandémia a festőt sem hagyta nyugodni, de a jelek szerint olyan alkotói nyugtalanságot keltett benne, olyan gondolati, lelki, érzelmi elmélyülésre készítette, ami jótékonyan hatott piktúrájára. Ebben persze – bármennyire is szárnyalna fantáziája – a jelen realitását, a látványt főtósként is megragadni kész indítatása a meghatározó. Gondoljunk csak a Black Sea, a Tér-idő paradoxon, a Mesél az erdő, a Verőfény című tablóképekre. De a változatosság a szemlélőkre is többféleképpen hathat. Legtöbbször a komplex címadó kompozíció, a Hipertér előtt időztek. És sok embert megragadott a belső kisterem falát uraló, öt részből álló, keresztet kirajzoló kompozíció, a lélekbeli megtisztulást, a lelki felemelkedést sugalló Via purgativa, a fecskék földet, vizet, eget összekötő, szimbólummá nemesülő röpte. (N.M.K.)

Szervátiusz-díjasok a Múcsarnokban

Tavaly ősszel több alkalommal is méltattuk Múza mellékletünkben a Szervátiusz Jenő-díjas művészek Csíkszeredében rendezett kiállítását. Az októberi megnyitó a Mikó-várban, majd a Csiki Székely Múzeumban szervezett tárlatvezetés is jó alkalom volt arra, hogy a névadó Szervátiusz Jenő és a rangos díjat létrehozó Szervátiusz Tibor munkássága mellett a kitüntetett festőket, szobrászokat, grafikusokat, díszítőművészeket is méltó reflektorfénybe állítsuk. Már akkor jeleztük, hogy a tárlat anyagával 2024-ben a budapesti közönség is megismerkedhet. A kiállítás február 15-én nyílt meg a Múcsarnokban. Szép sikere volt és van továbbra is, sokan voltak kíváncsiak a két Szervátiusz és a 21 kitüntetett Kárpát-medencei művész válogatott alkotásaira.

Bocskay Vince szovátai szobrászművész, aki a csiki eseményen is jelen volt, a budapesti nyitóünnepség lélekemelő hangulatát is megtapasztalhatta, a jelenlevők elismerésének részese lehetett. Mint mondta, az anyaországi művészetkedvelők mellett számos ismerőssel, tőlünk áttelepült alkotó barátal is beszélgethetett, örültek, hogy a díjazottak közt szép számban vannak erdélyiek is. Bocskay szobrai mellett Árkossy István, Barabás Éva, Bardócz Lajos, Gaál András, Kákonyi Csilla, Márton Árpád, Páll Lajos művei tükrözik a kiállításon azt a szellemet, amelyet a Szervátiusz Alapítvány igyekezett éltetni fennállása két évtizede során.

A tárlat március 24-ig látogatható. A megnyitón az alapítvány elnöke, a kiállítás kurátora, Szervátiusz Klára tartott ünnepi beszédet, ma abból ragadunk ki részleteket.

„Nem igaz, hogy a korszerűnek kikiáltott igénytelenség korszerű, és azoknak sincs igazuk, akik a nemragyogást próbálják hitelesíteni” – Szécsi Margit szavaival kívánok jó estét, és szeretettel köszöntök mindenkit.

Mindenkit, de elsősorban a művészeket, akiknek ünneplésére szerveződött e kiállítás.

Hálás köszönettel emlékezem és emlékeztetek a magyar képzőművészet ikertornyait: Szervátiusz Jenőre és Szervátiusz Tiborra, akik nélkül most nem lennénk itt.

Szervátiusz Tibor: Dózsa

Nagy szeretettel üdvözlöm a kiállító művészeket a Kárpát-medence minden tájáról és a hozzátartozóikat.

Köszönöm, hogy hűségesek vagytok a művészethez, a nemzethez, a szűkebb pátriához, hogy vállaljátok népünk sorsát, s hogy világító lámpásként adtok útmutatást az elszakított területek magyarságának és az anyaországnak. Útmutatást, erőt és örömet. (...)

Albert-Lőrincz Márton

(Délben a Rózsák terén)

Percek prizmáján percről percre
magasabbra és magasabbra hág
a nap hogy a parkba röppentse
a tavasz hírnökét a réti pacsirtát

Kicsit álmosan melegít a nap
s dobja tél gönceit fakó fogasra
tavaszvárón nyújtóznak a fák bár
forró kandallóknak rabja február

Alvást színlel a földben az élet
a magnólia zöld burkában ásit
sápadt szirmaira színeket kever
s repeszt a burkán egy parányit

Hűs szellő dobott sálat a nyakamba
kabátomon felhúztam a cipzárt
és vártam vártam hátha hátha
ölembe dobja játékát a föld
víg bóbítját a napszínű nárcisz

Márton Károly

Cseppek a tengerből

Vízalatti
Vízalatti
Sunyi zátony
Jelt nem adna,
Kell vigyáznom.

Fortély
Magasra raktam
A lécet,
Hogy alatta jól
Átférjek.

Ha kell
Ha kell,
A nyest
Nyúlni
Nem rest.

Összegyűjtöm
Összegyűjtöm
Hangyamódra,
Ha lehull a
Köröm-morzsa.

A múcsarnoki kiállítás részlete: előtérben Szervátiusz Jenő szobrai, a falon Kubinyi Anna és Kákonyi Csilla alkotása

Forrás: Szervátiusz Alapítvány

A huszadik század elején, megúván az akadémikus kötöttségeket, előírásokat, kísérletbe fogtak a művészek. Az avantgarde vagy modernista jelzőkkel illetett törekvések friss szellőket hoztak a művészet állott levegőjű szalonjaiba.

Ma már alig hisszük el, hogy a múlt századelőn nagy vihart kavart törekvéseknek az ajándéka például az impresszionista Renoir, a mi Csontvárynk, a szürrealista Chagall csodálatos művei.

De ennek köszönhető, s nemzeti avantgarde-nak nevezhető Szervátiusz Tibor művészete is.

A kísérletezés a második világháború utáni évtizedekben új irányt vett, mondhatnám: gellert kapott. Az elhajlott számtalan izmus rombolóvá vált, a kísérletet a direktíva váltotta fel.

Lassan lebontotta a mesterségbeli tudást, az ihlet, képzelet, fantázia, idea helyét a mohó galériások utasítása váltotta fel, s a nonfiguratívnek nevezettek többsége a sötét, pusztító, mammon-hívő materialisták szolgája lett. Miközben igyekezett minden más művészeti irányzatot kiszorítani, amint ez a politikai életben is megnyilvánult s megnyilvánul.

Így értünk el oda, amikor üres vásznakat akasztanak a falra legfeljebb egy-két eset-vonással, s a média szerint olyan művészek lettek, akik egymillió dolláros képeket festenek például.

No, itt kell felkiáltanunk: meztelen a császár! És átlépni az ásitó unalmon, amellyel évtizedek óta megtöltik a galériákat.

A művészet mindig az embert, a humánusot szolgálta, ám manapság elfordult ettől, és valósággal felkészít az erőszakra, a háborúra – mondta Szervátiusz Tibor egy interjúban.

Az ő ars poeticájával folytatom: Ha magyarnak születtem, a művészetet is anyanyelvemen kell beszélnem... Pusztá formát létrehozni nem elég. Azt tartom

alkotásnak, ha a művész nemcsak kísérletezik, de teremt: világot magának, s ehhez illő formát.

A Nobel-díjas indiai költő, Tagore szerint: Ihlet nélkül hiába rajzolunk, festünk, zenélünk, csak a külső formát ragadjuk meg, azt utánózzuk értelem nélkül.

Ha az egér oroszláznak képzelet magát, csak nevetségessé válik.

Ha az ember istennek, megaláztatik.

Ám a ihletett művészet sok ezer szirmú lótuszvirágja érintetlenül ragyog, s felfelé törekszik a Mindenhatóhoz.

Az a jó kiállítás, jó koncert, táncjáték – szerintem –, amelyről erősebb lélekkel, örömmel telt szívvel távozik a néző, abban a hitben, hogy az élet mégis szép, s a boldogságnak millió lehetősége van, a káosz pedig mindig átrendeződik isteni remddé.

Remélem, e tárlat megadja majd ezt a nézőknek.”

A nyitóbeszédet követően Fülei Balázs zongoraművész, Sipos Mihály népzeneész és Kardos Mária, valamint Szervátiusz Klára zenés, lírai műsora hangolódott rá a kiállítás lelkületére.

A megnyitó szereplői (balról): Sipos Sándor, Kardos Mária, Szervátiusz Klára és Fülei Balázs. A falon Barabás Éva és Árkossy István képe. Forrás: Szervátiusz Alapítvány

Vendégem az anyaország (Szelíd szinopszis)

Böloni Domokos

1.

Az 1989. decemberi események idején bejárja a médiát egy kép, koszlott öltözötű civillel, akinek trikólóból szakajtott vérfoltos kötés virít a fején.

Fölbuzdult méltatók egy lapon emlegetik Delacroix híres forradalmi festményével, megjegyezve, hogy azon egy hölgy emeli magasba a szabadság zászlaját, emitt pedig egy munkás férfi, ez a hős forradalmár hirdeti, hogy lá liberté ávan túcsöz.

2.

A jelképpé magasztosult alany eközben vonatra ül, és ingyen utazva többrendbéli átszállással, pár száz kilométerrel távolabb, egy szürke kisvárosban köt ki, ott pedig, otthonosan, mint egykor Toldi Budán, direkt a forradalmi tanács (korábban néptanács) irodájába dzsipizí magát. Az éjjel-nappal tévén csüngő helyiek ráismernek, méltó ünneplésben részesítik, tejbén-mézben fürdetik, nyíratják-borotváltatják, ellátják élelemmel és ruházzal, körbehordozva mutogatják büszkén, a mi kutyánk kölyke, bizony!

Az ökumenikus hálaadó istentiszteleten, abszolúte demokratikus alapon, egy lángoló hazafi azt javasolja, hogy a kommunizmus diadaláért vért hullató forradalmárt deklaráljuk nemzetközi szentté.

(A procedúra még várat magára.) Ahitattal lesik minden kívánságát. A hazatért hős kérése: magyarítsák vissza a nevét, melyet a diktatúra teljesen eltorzított. Még ott, a templomban közfelordítással megszavazzák.

Az újdonsült jegyző kibocsátja a módosított keresztlevelet, pár nap múlva hivatalos borítékban megérkezik a megyeszékhelyről a vadonatúj személyi igazolvány.

Az immár világfi kinézetű hős végérvényesen a Buzdog Misu név örökös tulajdonosaként szívhátja az amerikai cigit és a szűztiszta havasi levegőt.

Jelentős összeget szavaznak meg

továbbá a kasszából, hogy visszatérve a fővárosba, kellő súllyal képviselhesse drága népét az elvadult többségi ösvadon nacionál-soviniszta dzsungelében.

Buzdog Misu az egyesült rezesbanda búcsúztatja az állomáson. Bőröndjeit szigorúan számontartja, hiszen itt viszi a dízelvontatású gőzös az ő drága örökségét, perefernumát, melyet rég látott szülőföldje utalt ki számára.

A szürke kisváros színes fotóalbumot adott ki a látogatás emlékére. (Ezt ma nem mutogatják.)

Buzdog Misu ugyanis eltűnt, mint szürke számár a nemzetközi politikában.

3.

Bizonyos Buzdog nevezetű illetővel első budapesti utam alkalmával egy külvárosi helyiségben találkozom. Vagyis az történik, hogy amint az asztalnál iddógálok, valaki hangosan rám köszön, és közeli ismerősként, sőt rokonként üdvözl.

Akkor már ötödik napja tartózkodom Budapesten. Előzőleg Miskolcon, merő félreértésből, a könyvtárosok határok nélküli találkozásán vettem részt, és mivel a helyi lapok egyike elfogadta néhány írásomat, mi több, azokért nagylelkűen, már megjelenésük előtt kézhez vehettem a nem kicsiny tiszteletdíjat, derült égből úgy döntöttem, vigyen el a vonat a Dunaparti fővárosba.

Éjjel érkeztem, csekély poggyásom a Nyugati megőrzőjében pihen máig, ha nem indikáltak neki más desztinációt.

A pénzemen olcsó kaját és olcsó italokat fogyasztok, jegyet váltottam az összes közjárműre. Főleg villamoson alszom ki magam, a metrón valaki megpróbált kizsebelni, de kinyitottam a szemem, és annyit láttam, hogy legyint.

Fura szerzet lehetek. Házilag szőtt vékony fekete posztóból varrta nagykabátomat a falusi szabó. Mellben kissé karcsúra sikerült. Fejemem félredűltöt báránybőr kucsma, ami-

től markáns személyiség látszatát keltem. Lábamon (éppen csak hogy nem gumi) csizma.

Süt rólam az echte erdélyiség. Bárgyún kérdezősködöm. Taxi visz a Móricz Zsigmond körtér körüli utcák egyikébe. Hívással őrzi tiszteletdíjaimat egy haver, aki sikerrel dolgozta be magát az új magyar médiába, már ő is háromnevű (mert hát csak kettővel könnyen lecsausisztazzák).

Atadja a pénzt, újabb kéziratokat vesz át, százförintonként tízért adminisztrál; majd sietve utamra tuskol. Érkezik Lédi bubi, a lakás tulajdonosa, a kedves élettárs. – Ne haragudj, de ő zsigerből utálja az összes románt, vagyis bennünket. (Münköket, emlékeztetem származására stílszerűen.)

4.

Na szóval, leginkább villamoson lakom, mindössze ilyen-olyan szükségleteim kielégítése céljából szálllok szárazra.

Az asztalnál iddógálok, vendégmunkások szálláshelye melletti kimerésben, szinte senki. Magyar-magyarok kerülnek, az oláhozás avval jár, hogy a bicska foka aktíválja magát.

Összerezzenek – valaki hangosan rám köszön. Megölelni akar.

Hó, te szőrös koma. Odatelepszik.

„Székely tepertős pogácsával” kínál. (Mint ama Trebitsch, ez az igaz!) Belém szíveskedne valami büdös teszkovinat. (Jé, olvasta Bodor Ádámot.)

„Mesélj, öregem!” (Elfelhősödik a lelke.)

„Mi van otthon?” Rendelek neki is, ha már.

Zokog szenvedelmesen. Kétpercenként bemutatkozik.

Ez a lerobbant fickó volna Buzdog Misu, a nemzeti hős? Ez a közönséges aluljárói patkány.

Előadja a mesét, valami régi újságból. (Nyomorember onnan konseptál, ahonnan adódik.)

Tömeg várja a sebesültszállító vonatot. A véletlen éppen akkor sodor arra egy bepólyázott fejű, bakasapkát hordó, katonablúzfélét viselő fiatal. Egyik kirakat szögletéből szemlélődik. A vonat befut, a hősök

leszállnak. A tömeg lelkesen tombol, asszonyok élvezettel sikítóznak, lányok ölelkeznek, ájuldozik a peron, egetverő az éljenés.

Diadallal hurcolják az ünnevelt hősöket a fellobogózott autók.

A bepólyázott fejű hűledezve tácsog, Valaki elkialtja magát:

– Éljen a hős! Éljen a mi hősünk! A hang felé néz. Kövér kis asszony lelkesül feléje. Tülfütött izgalomban, bepólyázott fejről és katonás ruhájáról őt is sebesültnék nézi. A tömeg hirtelen megfordul, s mielőtt a fiatal magához térne, a vállára kapja, éktelen ordítózással ünnepli. – Éljen a hős! Éljen a mi hősünk!

5.

Hitetlenül mustrálom a világot járt előadó pofátlan borostáját.

Me, tolja elmém a koszlott lapkivágást.

Hát én ezt kézbe nem veszem. Ha nem tágulsz, beléd vágok.

Lehull, mint aszalt szilva a nótafáról.

Jaj, ne tedd, az istenért. Mindjárt érkeznek a melósok, azok is csak szívatnak, bántanak, ütnek-vernek. Láddé a kötést a vakszememen? Ez az anyajegyem.

Na jó, csitulj, s pofa be. – Hozzon, kérem, még két szatmárit.

Jaj, arany vagy.

Kösz, kösz, mondhatom? Na szóval az van, hogy a bekötött fejű csavó (mondtam már, hogy az tulajdonképpen én volnék?) borzasztóan megrémül, hogy mit csinálnak vele.

Rúg, kapalózik, de hiába minden erőlködése, a kövér rajongó néne erősen fogja a lábát, nem menekülhet. A tömeg zúgva, kiabálva viszi végig az utcán. Minél messzebb érnek, a tömeg annál nagyobbra nő, a zaj, a láma fülsiketítő. A villamosok megállnak, az utasok kiszállnak, a tömeghez csatlakoznak, és vadul éltetik a hőst, aki szorongó szívvel ül a vastag kis menyecske vállán, és sehogy sem tudja eltalálni, hogy mit vétett, és mit csinál vele ez a megbolydult társadalom.

6.

Most már (enyhén:) érdekelne. Mi lesz tovább.

Vállát vonogatja. Ennyi volt meg a cikkből, a sztori többi részével rég kitörölhetne valaki a...

De neked ennyiből is beugrott, mi?

Megcsináltad.

Meg, meg.

7.

Egész odáig, hogy őt is ünnepele-ték, meg is dicsérték, oláh létére milyen szépen beszél magyarul.

A kötés ott a fején. Csakhogy. Senki sem emeli a vállára. Nem hömpölyög vele a tömeg az előkelő étterembe. Nem tolják össze az asztalokat, nem dédelgetik, nem hozatják neki az ételt, a bort, a sört, a pezsgőt. Asztala nem telik meg tányérral, pohárral, üveggel, szivarral, cigarettával. Nem kínálják, nem etetik-itatják, nem tömik – mint egykor odahaza...

Mutat egy másik koszlott kivágást, a román lapok egyikéből.

A fényképen eltorzult arc, nyilván nem az övé.

Nyilván.

8.

Mindjárt szállingóznak a melósok. Illetéktelennek nem árt takarodni.

Egytálétel, pálinka, sör. Hallodé, tőlük küldhetsz ezt-azt... En már nem megyek haza soha.

Nem írok levelet, nem is üzenek...

Köröznek a posztkomcsik, valaki feljelentett.

Hallodé, ne feledd, Buzdog Misu vagyok. Gyere el holnap is.

Csak délelőtt!... Következik a sztorim második.

Befejező része.

Ha adsz valami kis pénzt, belé foglallak.

Mibe, öcsi.

Hát a folytatásosba.

Aha. A bejártott, aluljárós дума? Hát a szegény erdélyi menekült, az mivel főzön?...

(Adok neki, mert ugyé, éppen van nekem.)

Már elmenőben, az ajtóból. Visz-sanázék.

Letépi a hamiskötést. Belép a postás.

Csodálkozva tekint a hirtelen megfiatalodott koldusra.

Buzdog Misu megöleli. Könnyes szemmel csókolja, nyálazza.

Kovács úr, levél sem kell máma. Mára a vendégem, Kovács úr. – Egy deci erőset Kovács úrnak. Vendégem az egész anyaország!

Kántorné Engelhardt Anna

(Folytatás a 3. oldalról)

Nagy buzgalommal tanult, és magyar színésznővé vált. Bár abban az időben a németeknek fejlett drámairodalma s állandó színháza volt, és a németek több ízben meg is próbálták maguknak megnyerni a tehetséges színésznőt, Kántorné hittel, hűséggel és ragaszkodással a nélkülöző, nehéz sorsú magyar nyelvű vándortársulatok tagja maradt.

A pesti Hacker-szalában működő társulatnál lépett először színpadra 1810-ben. Nem sokkal később férjhez ment az ismert komikushoz, Kántor Gerzsonhoz. Rövidesen férjével együtt a Debrecenben játszó kolozsvári társulathoz szerződött. Férje korán meghalt, ő maga 1847-ig járta vándorszínészként az országot. (Özvegyként született egy törvénytelen

Kántorné megkoszorúzott síremléke a marosvásárhelyi római katolikus temetőben

leánya, akit, hogy megkímélje a hányatott élettől, örökre adott.) A székesfehérvári színtársulathoz, majd a kassaihoz szerződött.

Leginkább drámai hősnői szerepeket játszott. Játékát elmélyült szereptudás, nemes pátosz jellemezte. Szerepeit évtizedeken át megőrizte és csiszolta. Alakításairól külföldi utazók is elismeréssel írtak. Jelentős részt vállalt Kisfaludy Károly darabjainak színpadi sikereiben. Alakításait a leghíresebb német művésznőkével állították párhuzamban. Kortársai általában a „magyar Schröder”-nek nevezték, az ünnepele német művésznőre utalva. Legjelesebb alakításai: **Macbeth neje**, **Lukrécia Borgia**, **Tudor Mária**, a **Bánk bán** és a **Hamlet királynője**, a **Stuart Mária**ban **Erzsébet**, Kisfaludy darabjaiban **Ilka**, **Széchy Mária** és mindenekelőtt Grillparzer **Sapphója**. De vígjátékokban is jeleskedett. A Shakespeare **Makrancos nője** után készült **Franczka** volt egyik legkitűnőbb szerepe.

Korának ünnepele tragikája volt, vándortársulatával bejárta az országot. 1833-ban ő játszotta **Gertrudis** szerepét a **Bánk bán** ősbemutatóján Kassán.

„Kántorné volt a társulat drámai előadásainak csillaga. Azon nem erőltetett méltóság, mellyel ő képes volt alakítani, ifjút, vént, nőt, elragadott. Kitűnően érté szerepeikhez az öltözék választását, de azt is érté, hogy a néző sohasem Kántornét látta maga előtt, hanem a szerep valódi személyét. Taglejtés, kar- és kézmozdulatok, hanghordozás s gyönyörű nyakának kellő tartása által varázslá el az őt bámulót” – írta róla a már korábban idézett kortársa.

Legszébb diadalait vidéken aratta, majd, mint a budai magyar társulat ünnepele tagja, két kezével hordta a téglát az állandó pesti színház építéséhez, de sosem jutott a Nemzeti Színház deszkáira. Az úgynevezett „síró-énekklő iskola” képviselője volt, ezért az 1837-ben megnyílt Pesti Magyar Színház nem szerződött, mert addigra ez a játéktípus elavulttá vált.

Vándorszínészként 56 éves koráig bejárta az akkori Magyarországot. A sok gyaloglás, rázós utakon szekérral történt utazások kikezdték az egészségét, és a stílusa is kezdett divatjamúlt lenni.

1845-ben visszavonult a színpadtól. Marosvásárhelyre jött, ahol – egyes feljegyzések szerint – Pósa Mihály társulatával került sor az utolsó fellépésére a **Kegyence** vagy **II. Katalin orosz cárné szerelme** című színjáték címszerepében. Ezután színházi jegyárus, majd házmesternő, végül szakácsnő lett, míg Rhédey Lajos gróf pártfogásába nem vette. Élete utolsó

éveiben Lázár József gróf családjánál talált menedéket.

Marosvásárhelyen hunyt el 63 évesen **1854. február 28-án**. Jeltelen sírba temették a **katolikus temetőben**. Halála után két évvel **Prielle Kornélia** színésznő, egykori tanítványa állítottatott számára síremléket.

Kántorné volt a legkiválóbb tragikai művésznője a régebbi magyar színészetnek. Béke poraira.

Napra pontosan 170 évvel halála után ezennel elhelyezzük sírján a kegyelet koszorúját.

Több forrás felhasználásával összeállította: Kiss Éva-Evelyn

A megemlékezés végén a méltató Kiss Éva-Evelyn (balról) és Nánán B. Olga, a Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület elnöke. Fotó: N.M.K.

A marosvásárhelyi tanácsosok megszavazták a város fejlesztésére vonatkozó új projekteket

Február 29-én, csütörtökön, a helyi tanács rendes ülésén megszavazták azt a projektet, amely előírja, hogy az Országos Beruházási Vállalaton keresztül, egy jegyzőkönyv alapján, átadják a fejlesztési, közigazgatási és közmunkálatokért felelős minisztériumnak a Milcov utcai, több mint 6500 négyzetméteres telket, ahol egy nagy bölcsőde épülne. Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere a projekt kezdeményezőjeként a tanácsosoktól megbízást kapott a jegyzőkönyv aláírására, a polgármesteri hivatalnak kötelessége biztosítani az építkezéshez szükséges területet. Ugyanakkor Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala jóváhagyta, hogy a közműcsatlakozások (víz, villany, szennyvíz stb.) finanszírozását biztosítja.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal részéről a 2024-es évre vonatkozó részvételi költségvetés menetrendjét a következőképpen hagyták jóvá:

- * 2024. március 1–8. – a projektek benyújtása;
- * 2024. március 11–14. – projektelemzés;
- * 2024. március 15. – április 1. – a szavazás első szakasza;

- * 2024. április 2–3. – a szavazás megerősítése;
- * 2024. április 4–11. – a szavazás második szakasza;
- * 2024. április 12–15. – a szavazás II. szakaszának hitelesítése;
- * 2024. április 16. – a végleges eredmények közzététele.

A tanácsulésen megszavazták a helyi tömegszállítási vállalat, a Locativ Rt. és a Marosvásárhelyi Piacigazgatóság 2024-es évre szóló bevételi és kiadási költségvetését.

A helyi tanácsosok megszavazták, hogy a marosvásárhelyi Szociális Igazgatóságnál dolgozó idősgondozók 15%-os prémiumot kapjanak a veszélyes vagy káros munkakörülmények miatt.

Jóváhagyták a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal helyi költségvetéséből kulturális projektekre nyújtandó vissza nem térítendő támogatások odaítélésének módszerét (rendelet/pályázati útmutató), a pályázatok benyújtási határideje 2024. április 16.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal bel- és külkapcsolati osztálya

Közvitán a választások összevonásáról szóló sürgősségi kormányrendelet tervezete

Közvitára bocsátotta csütörtök este a belügyminisztérium a helyhatósági és az európai parlamenti választások lebonyolításával kapcsolatos intézkedésekről szóló sürgősségi kormányrendelet tervezetét.

A jogszabályjavaslat szerint a két választást ugyanazon a napon, június 9-én tartják. A választási időszak március 12-én kezdődik, és a választási eredmények Hivatalos Közlönyben való közzétételétől számított harmadik napon ér véget.

A tervezet szerint az európai parlamenti képviselőjelöltek a helyha-

tósági választásokon is indulhatnak, és fordítva.

A rendelet módosítja a helyhatósági választások törvényét. Eszerint azok a szavazókorú polgárok, akik a választások időpontja előtt kevesebb mint 60 nappal költöztek egy adott választókerületbe, csak az állandó lakhelyük szerinti településen gyakorolhatják választójogukat.

A szavazás 22 óráig tart. A 22 órakor a szavazóhelyiségben tartózkodó vagy a szavazóhelyiség előtt sorban álló választók 23 óra 59 percig adhatják le a szavazatukat.

A június 9-én megválasztott helyi

tanácsosok, megyei tanácsosok és polgármesterek mandátumának hitelesítése csak szeptember 27-én kezdődik, hogy a hivatalban lévő helyi választottak kitölthessék a négy évre szóló megbízatásukat.

Ennek megfelelően az új összetételű helyi és megyei tanácsok a szeptember 27-ét követő 60 napon belül tartják alakuló ülésüket.

A tervezet módosítja a közigazgatási törvénykönyvet is. Eszerint a hivatalban lévő polgármesterek vagy megyei tanácselnökök pártváltás esetén nem veszítik el a mandátumukat. (Agerpres)

Közlemény

A szászrégeni önkormányzat magántulajdonában lévő, az állami lakásalapból származó épületek közvetlen értékesítéséről szóló rendelet jóváhagyásáról szóló határozattervezet kidolgozása a 112/1995. sz. törvény és a 61/1990. sz. törvényerejű rendelet értelmében.

2024. február 29-én Szászrégen polgármestere bejelentette a döntéshozatali átláthatósági eljárás elindítását a 112/1995. sz. törvény és a 61/1990. sz. törvényerejű rendelet feltételei alapján az állami lakásalapból származó, Szászrégen magántulajdonában lévő épületek közvetlen értékesítéséről szóló határozattervezet kidolgozására.

A határozattervezet megalkotásának oka több személy beadványa, akik olyan lakásokat szeretnének megvásárolni, amelyekre érvényes bérleti szerződésük van Szászrégen város önkormányzatával.

A határozattervezetre vonatkozó dokumentáció a következőket tartalmazza:

- a 46.581/2024.02.21. számú jóváhagyási jelentés a javasolt határozattervezet elfogadásának szükségességéről;
- a 46.772/2024.02.22. számú szakértői jelentés;
- a 45/2024.02.22. számú határozattervezet teljes szövege;
- szabályzat a Szászrégen magántulajdonában lévő, az állami lakásalapból származó épületek közvetlen értékesítéséről a 112/1995. sz. törvény és a 61/1990. sz. törvényerejű rendelet értelmében.

A dokumentáció megtekinthető:

• Az intézmény honlapján – www.primariareghin.ro –, „A döntéshozatal átláthatósága” menüpontban, az alábbi linken:

<https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decizionala/> ;

• Szászrégen önkormányzatának székhelyén, Petru Maior tér 41.;

A határozattervezet egy példánya kérésre beszerezhető az intézmény közönségtájékoztató irodájában;

A határozattervezettel kapcsolatos javaslatokat, véleményeket 2024. március 14-éig lehet benyújtani:

- az intézmény honlapján elérhető online úrlapon keresztül: www.primariareghin.ro, „A döntéshozatal átláthatósága” menüpont, https://www.primariareghin.ro/fileadmin/editorimages/doc/Formulare/2022/formular_Legea_52.docx link;
- elektronikus üzenet formájában a következő e-mail-címre: office@primariareghin.ro;
- postai úton a Szászrégeni Polgármesteri Hivatal címére: Petru Maior tér 41.;
- az intézmény székhelyén, a közönségtájékoztató irodában, annak nyitvatartási ideje alatt: hétfőn, kedden és csütörtökön 8–16, szerdán 8–18.30, pénteken 8–13.30 óra között.

A benyújtott hozzászólásokat a „Javaslatok – a 112/1995. sz. törvény és a 61/1990. sz. törvényerejű rendelet értelmében – a Szászrégen magántulajdonában lévő, az állami lakásalapból származó épületek közvetlen értékesítéséről szóló határozattervezet” megjelöléssel kell ellátni.

Az ajánlással bíró javaslatokat, véleményeket közzéteszik az intézmény honlapján: www.primariareghin.ro, „A döntéshozatal átláthatósága” menüpontban, a <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decizionala/> .0 linken.

Az írásban benyújtott ajánlások figyelmen kívül hagyását írásban megindokolják.

Az érdeklődők számára lehetőség van arra is, hogy a határozattervezetről nyilvános vitát szervezzenek, ha azt egy jogszzerűen alakult egyesület vagy más hatóság, illetve intézmény 2024. 3. 14-éig írásban kéri.

További információk: telefon: 0265/511-112, 106-os mellék, e-mail: office@primariareghin.ro, kapcsolattartó: Marinescu Sorina civil társadalmi referens.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

A Románia az iskolákért program Maros megyében

A Románia az iskolákért programot illetően tájékoztatjuk az érintetteket, hogy Maros megyében 2024 januárjában a Maros Megyei Tanács lezárta a 2023-2024-es tanévre a termékek szolgáltatására és szétosztására a közbeszerzési eljárást. Februárban megkötötték a keretegyezményeket és az utólagos szerződéseket a pékáru, tej- és tejtermékek szolgáltatása és szétosztása érdekében. Mivel a gyümölcs (alma) szolgáltatására és szétosztására vonatkozó versenytárgyalás eredményét megfellebbezték, az erre vonatkozó keretegyezményt és az utólagos 1. sz. szerződést a fellebbezési eljárás lezárása után kötik meg.

Azokban a közigazgatási területi egységekben, ahol helyi szinten kötöttek szerződést, a program keretében a termékek szétosztása a megszokott körülmények között történt.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, teraszkesztést fából. Tel. 0770-859-839. (22277-1)

VÁLLALUNK: tetőfedést, tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást, hidroizolációt kartonból, garázstető-készítést, vasmunkát stb. Tel. 0747-508-707, Mihály. (22257-1)

VÁLLALUNK bármilyen munkát: meszelést, festést, új tető készítését, bádogosmunkát, ács munkát, cserépmosást, kerítéskészítést lemezből, bármilyen kisebb javítást. Tel. 0742-344-119, Attila. (22260-1)

MEGEMLÉKEZÉS

Sohasem halványul szívünkben emléked, sohasem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Megállt egy szív, mely értünk dobogott, s pihen egy dolgos kéz, mely értünk oly sokat dolgozott.

Fájó szívvel emlékezünk március 3-án a drága jó férjre, szerető édesapára, nagytatára,

BARTHA ZOLTÁNRA

halálának huszonegyedik évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Bánatos felesége, fia, két lánya, két veje, két unokája, két dédunokája. (22243-1)

Fájó szívvel emlékezünk március 2-án

UNGVÁRI MÁRIÁRA

halálának nyolcadik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerettei. (22307)

MAROS MŰVESZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

MÁRCIUS 04.
19:00 óra
JEGYFOGLALÁS: 0757 059 594

MÁTYÁS KIRÁLY ÁLPUHÁI

EGYSZER VOLT BUDÁN KUTYAVÁSÁR / KOLOZSVÁRI BIRÓ / IGAZMONDÓ JUHÁSZ
MESEJÁTÉK • SPECTACOL PENTRU COPII
HÁROM MESE MÁTYÁSRÓL • TREI POVEȘTI DESPRE MATEI CORVIN

ETV ERDÉLYI MÁGYAR TELEVÍZIO

ÜZENET SZERETETTEL

Gáll Noémivel

VASÁRNAP 13:30-TÓL

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti Elvarratlan szálak

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

Margaret Mazzantini Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 – vidék - 0265/929
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• Delgaz Grid - 0265/200-928 – 0800/800 928
• Rendőrség - 0265/202-305	• Aquaserv: – hideg víz-csatorna - 0265/215-702 – közönségszolgálat - 0265/208-888 – központ - 0265/208-800 – 08008-208-888
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
• Sürgősségi szolgálat: – gyermekeknek - 0265/210-177	• Vasútállomás - 0265/236-284
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: - 0736-883-110	• Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 – 0744-282-710
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 – 0265/312 436 – 0265/250-120 – 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865 koporsók, kellekek, - 0745-606-215 koszorúk - 0745-606-269 és halottszállítás - 0758-047-604
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 – 0265/262-907
• Dora Optics - 0733-553-976	
• Dora Medicals - 0265/212-971	
• Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446	Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.
• Emma vendéglő, hidegtálak készítése - 0365/404-664	
• Prefektúra - 0265/266-801	
• RDS–RCS - 0365/400-401 – 0365/400-404	

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

Radio KOKO
Marosvásárhely

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatör

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRA!

